

გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია

უშიშროების საბჭო

Distr: General
31 October 2000

რეზოლუცია 1325 (2000)

მიღებულია უშიშროების საბჭოს მიერ მის 4213-ე სხდომაზე,
2000 წლის 31 ოქტომბერს

უშიშროების საბჭო,

ითვალისწინებს რა მის 1999 წლის 25 აგვისტოს 1261-ე (1999), 1999 წლის 17 სექტემბერის 1265-ე (1999), 2000 წლის 19 აპრილის 1296-ე (2000) და 2000 წლის 11 აგვისტოს 1314-ე (2000) რეზოლუციებს და მისი პრეზიდენტის შესაბამის განცხადებებს, ითვალისწინებს რა აგრეთვე მისი პრეზიდენტის განცხადებას პრესისათვის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ქალთა უფლებებისა და მშვიდობის საერთაშორისო დღესთან (ქალთა საერთაშორისო დღე) დაკავშირებით 2000 წლის 8 მარტს (SC/6816),

ითვალისწინებს რა აგრეთვე პეკინის დეკლარაციისა და სამოქმედო პლატფორმის (A/59/98/), აგრეთვე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის ოცდამესამე საგანგებო სესიაზე მიღებული დოკუმენტის "ქალები – 2000: სქესთა თანასწორობა, გაერთიანება და მშვიდობა ოცდამეერთე საუკუნისათვის" (A/S-23/10/Rev.1) საფუძველზე ნაკისრ ვალდებულებებს, განსაკუთრებით იმ ვალდებულებებს, რომლებიც შეეხება ქალებსა და შეიარაღებულ კონფლიქტს,

ითვალისწინებს რა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების მიზნებსა და პრინციპებს, აგრეთვე უშიშროების საბჭოს უმთავრეს ვალდებულებას წესდების საფუძველზე საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველსაყოფად,

გამოხატავს რა შეშფოთებას იმ გარემოებით, რომ მშვიდობიანი მოსახლეობა, განსაკუთრებით ქალები და ბავშვები, წარმოადგენს შეიარაღებული კონფლიქტით დაზარალებულთა, მათ შორის ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დიდ უმრავლესობას, რომელსაც სულ უფრო მეტად ემუქრება საფრთხე კონფლიქტის მონაწილე მხარეებისა და შეიარაღებულ პირთა მხრიდან, და აღიარებს რა ზემოხსენებულის ზეგავლენას მდგრადი მშვიდობისა და შერიგების საკითხებზე.

კვლავ აღასტურებს რა ქალთა მნიშვნელოვან როლს კონფლიქტების პრევენციისა და მოწესრიგების, აგრეთვე მშვიდობის მშენებლობის საკითხებში, და ხაზს უსვამს რა მშვიდობისა და უშიშროების შენარჩუნებისა და დამკვიდრებისაკენ მიმართულ ყოველგვარ ძალისხმევაში ქალთა თანასწორი მონაწილეობისა და სრულად ჩართვის მნიშვნელობას, აგრეთვე მათი როლის გაძლიერების აუცილებლობას კონფლიქტების პრევენციისა და მოწესრიგებასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში,

კვლავ აღასტურებს რა ასევე სრულად განხორციელების აუცილებლობას საერთაშორისო ჰუმანიტარული და ადამიანის უფლებათა სამართლის ნორმებისა, რომლებიც იცავს ქალთა და გოგონათა უფლებებს კონფლიქტების პერიოდში და მათ შემდეგ,

ხაზს უსვამს რა ყველა მონაწილე მხარის მიერ იმ გარემოების უზრუნველყოფის აუცილებლობას, რომ განადმეისა და ნაღმსაწინააღმდეგო საინფორმაციო პროგრამებში გათვალისწინებული იყოს ქალთა და გოგონათა განსაკუთრებული საჭიროებები,

აღიარებს რა სამშვიდობო ოპერაციებში გენდერული პრინციპების ძირითად ასპექტად გათვალისწინების აუცილებელ საჭიროებას, და აღნიშნავს რა ამასთან დაკავშირებით უინდჰოკის დეკლარაციისა და ნამიბიის სამოქმედო გეგმას მშვიდობის მხარდამჭერ მრავალკომპონენტური ოპერაციებში გენდერული პრინციპების ძირითად ასპექტად გათვალისწინების შესახებ (S/2000/093),

აღიარებს რა აგრეთვე მისი პრეზიდენტის მიერ 2000 წლის 8 მარტს პრესისათვის გაკეთებულ განცხადებაში გამოთქმული რეკომენდაციის მნიშვნელობას, რომელიც ეხება სამშვიდობო პროცესებში დასაქმებული ყველა თანამშრომლის სპეციალურ მომზადებას კონფლიქტის მდგომარეობაში ქალთა და ბავშვთა დაცვის, განსაკუთრებულ საჭიროებათა და ადამიანის უფლებათა საკითხებზე,

აღიარებს რა, რომ ქალებსა და გოგონებზე შეიარაღებული კონფლიქტის ზეგავლენის გაცნობიერებას, ასევე მათი დაცვისა და სამშვიდობო პროცესებში სრულად ჩართვის უზრუნველყოფი ეფექტური ორგანიზაციული მექანიზმების არსებობას შეუძლია მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების შენარჩუნებასა და დამკვიდრებაში,

აღნიშნავს რა ქალებსა და გოგონებზე შეიარაღებული კონფლიქტის ზეგავლენასთან დაკავშირებულ მონაცემთა გაერთიანების აუცილებლობას,

1. მოუწოდებს წევრ სახელმწიფოებს უზრუნველყონ ქალთა წარმომადგენლობის გაზრდა გადაწყვეტილების მიმღები იერარქიის ყველა საფეხურზე ეროვნულ, რეგიონულ და საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და მექანიზმებში, კონფლიქტების პრევენციის, მართვის და მოწესრიგების მიზნით;
2. მოუწოდებს გენერალურ მდივანს, განახორციელოს მისი სტრატეგიული სამოქმედო გეგმა (A/49/589), რომლის მიზანია გაზარდოს ქალთა მონაწილეობა დირექტიულ დონეებზე კონფლიქტის მოწესრიგებისა და სამშვიდობო პროცესებში;
3. მოუწოდებს გენერალურ მდივანს უფრო მეტი ქალი აღჭურვის საგანგებო წარმომადგენლისა და ელჩის უფლებამოსილებით, ორგანიზაციის კეთილი მიზნების განსახორციელებლად, და ამასთან დაკავშირებით მოუწოდებს წევრ სახელმწიფოებს წარუდგინონ გენერალურ მდივანს კანდიდატები რეგულარულად განახლებად რეესტრში შესატანად;

4. *კვლავ მოუწოდებს* გენერალურ მდივანს მიაღწიოს ქალთა როლისა და წვლილის გაფართოებას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გასვლით ოპერაციებში, განსაკუთრებით კი სამხედრო დამკვირვებლებს, სამოქალაქო პოლიციის, ადამიანის უფლებათა და ჰუმანიტარულ პერსონალს შორის;
5. *გამოხატავს* მის მზადყოფნას სამშვიდობო ოპერაციებში გენდერული პრინციპების ჩასართავად, და *მოუწოდებს* გენერალურ მდივანს, საჭიროების მიხედვით უზრუნველყოს გენდერული კომპონენტის ჩართვა გასვლით ოპერაციებში;
6. *სთხოვს* გენერალურ მდივანს, უზრუნველყოს მონაწილე სახელმწიფოები სასწავლო სახელმძღვანელოებითა და მასალებით ქალთა დაცვის, უფლებებისა და განსაკუთრებული საჭიროებების, აგრეთვე მშვიდობის დამკვიდრების ღონისძიებებში ქალთა მონაწილეობის მნიშვნელობის საკითხებზე, *მოუწოდებს* წევრ სახელმწიფოებს ჩართონ აღნიშნული ელემენტები და აივ/შიდსის საკითხებზე საინფორმაციო სწავლება სამხედრო და სამოქალაქო პოლიციის თანამშრომელთა საქმიანობისათვის მომზადების ეროვნულ პროგრამებში, გარდა ამისა, *სთხოვს* გენერალურ მდივანს, უზრუნველყოს სამშვიდობო ოპერაციებში მონაწილე სამოქალაქო პერსონალის ანალოგიური სწავლება;
7. *მოუწოდებს* წევრ სახელმწიფოებს, გააფართოვონ მათი ფინანსური, ტექნიკური და მატერიალურ-ტექნიკური დახმარება გენდერული სასწავლო ღონისძიებებისათვის, მათ შორის შესაბამისი ფონდებისა და პროგრამების მიერ განხორციელებული ღონისძიებების, კერძოდ, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ფონდისა ქალთათვის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ბავშვთა ფონდის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის და სხვა შესაბამისი ორგანიზაციების;
8. *მოუწოდებს* ყველა მონაწილეს, სამშვიდობო შეთანხმებებზე მოლაპარაკებებისა და მათი განხორციელების პროცესში გაითვალისწინონ გენდერული ასპექტები, რომლებიც სხვა საკითხებს შორის მოიცავს:
 - ა) ქალებისა და გოგონების განსაკუთრებულ საჭიროებებს რეპატრაციისა და განსახლების პროცესში, აგრეთვე რაბილიტაციის, რეინტეგრაციისა და კონფლიქტისშემდგომ აღდგენით პერიოდში;

(ბ) ქალთა ადგილობრივი სამშვიდობო ინიციატივებისა და კონფლიქტის მოწესრიგების ადგილობრივი პროცესების ხელშემწყობ ღონისძიებებს, ასევე ღონისძიებებს, რომლებიც გულისხმობს ქალთა ჩართვას სამშვიდობო შეთანხმებების განხორციელების ყველა მექანიზმში;

(გ) ღონისძიებებს, რომლებიც უზრუნველყოფს ქალებისა და გოგონების ადამიანის უფლებების დაცვასა და პატივისცემას, განსაკუთრებით კონსტიტუციასთან, საარჩევნო სისტემასთან, პოლიციასა და სასამართლო სისტემასთან დაკავშირებით;

9. მოუწოდებს შეიარაღებულ კონფლიქტში მონაწილე ყველა მხარეს სრულად დაიცვან საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმები, რომლებიც გამოიყენება ქალებისა და გოგონების, განსაკუთრებით როგორც სამოქალაქო პირების, უფლებებისა და დაცვისათვის, კერძოდ, ვალდებულებები, რომლებიც გამოიყენება ჟენევის კონვენციებისა და მათი 1977 წლის დამატებითი ოქმების, 1951 წლის ლტოლვილთა კონვენციისა და მისი 1967 წლის ოქმის, 1979 წლის ქალთა მიმართ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის ლიკვიდაციის კონვენციისა და მისი 1999 წლის ფაკულტატიური ოქმის, და გაერთიანებული ერებს ორგანიზაციის 1989 წლის ბავშვთა უფლებების კონვენციისა და მისი 2000 წლის 25 მაისის ორი ფაკულტატიური ოქმის საფუძველზე, ასევე გაითვალისწინონ სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის წესდების შესაბამისი დებულებები;
10. მოუწოდებს შეიარაღებული კონფლიქტის ყველა მხარეს, გაატარონ საგანგებო ღონისძიებები ქალებისა და გოგონების დასაცავად სქესობრივი კუთვნილებით განპირობებული ძალადობისაგან, განსაკუთრებით გაუპატიურებისა და სქესობრივი ძალადობის სხვა ფორმებსაგან, აგრეთვე ძალადობის ყველა სხვა ფორმისაგან შეიარაღებული კონფლიქტის პირობებში;
11. საგანგებოდ აღნიშნავს, რომ თითოეული სახელმწიფო პასუხისმგებელია ბოლო მოუდოს დაუსჯელობას და განახორციელოს იმ პირთა სამართლებრივი დევნა, ვისაც ბრალი მიუძღვის გენოციდში, კაცობრიობის წინაშე და ომის დროს ჩადენილ დანაშაულებებში, მათ შორის სქესობრივ და ქალებისა და გოგონების წინააღმდეგ ჩადენილ სხვა სახის ძალადობაში, და ამასთან დაკავშირებით ხაზს უსვამს აღნიშნულ

დანაშაულებათა ამნისტიის პირობებიდან გამორიცხვის აუცილებლობას, სადაც შესაძლებელია.

12. მოუწოდებს შეიარაღებული კონფლიქტში მონაწილე ყველა მხარეს პატივი სცენ ლტოლვილთა ბანაკებისა და განსახლების ადგილთა სამოქალაქო და ჰუმანიტარულ ხასიათს, და გაითვალისწინონ ქალებისა და გოგონების განსაკუთრებული საჭიროებები, ასევე მათი პროექტირებისას, და მოუხმობს მის 1998 წლის 19 ნოემბრის 1208-ე (1998) და 2000 წლის 19 აპრილის 1296-ე (2000) რეზოლუციებს;
13. მოუწოდებს განიარაღების, დემობილიზაციისა და რეინტეგრაციის დაგეგმვის პროცესის ყველა მონაწილეს გაითვალისწინონ მდებარეობითი და მამრობითი სქესის ყოფილ მეომართა განსხვავებული საჭიროებები, და აგრეთვე მათ კმაყოფაზე მყოფ პირთა საჭიროებები;
14. კვლავ ადასტურებს მის მზადყოფნას, გაეროს წესდების 41-ე მუხლის საფუძველზე გატარებული ნებისმიერი ღონისძიების შემთხვევაში გაითვალისწინოს მათი შესაძლო ზეგავლენა მშვიდობიან მოსახლეობაზე, და მხედველობაში იქონიოს ქალებისა და გოგონების განსაკუთრებული საჭიროებები შესაბამისი ჰუმანიტარული შედაგათების გათვალისწინების მიზნით;
15. გამოხატავს მზადყოფნას იმ გარემოების უზრუნველსაყოფად, რომ უშიშროების საბჭოს მისიებმა გაითვალისწინონ გენდერული პრობლემები და ქალთა უფლებები, მათ შორის ქალთა ადგილობრივ და საერთაშორისო ჯგუფებთან კონსულტაციების საფუძველზე;
16. მოუწოდებს გენერალურ მდივანს ჩაატაროს კვლევა შემდეგ საკითხებზე: შეარაღებული კონფლიქტის ზეგავლენა ქალებსა და გოგონებზე, ქალის როლი მშვიდობის მშენებლობაში, და სამშვიდობო პროცესებისა და კონფლიქტების მოწესრიგების გენდერულ ასპექტები, და კვლავ მოუწოდებს მას წარუდგინოს უშიშროების საბჭოს მოხსენება აღნიშნული კვლევის შედეგების შესახებ და ის ხელმისაწვდომი გახადოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი ყველა სახელმწიფოსათვის.
17. სთხოვს გენერალურ მდივანს, სათანადო შემთხვევებში, უსაფრთხოების საბჭოს წინაშე წარდგენილ მოხსენებებში ჩართოს ინფორმაცია სამშვიდობო მისიებში გენდერული პრობლემატიკის ინტეგრაციის

პროცესის მიმდინარეობისა და ქალთა და გოგონების საკითხებთან დაკავშირებული სხვა ასპექტების შესახებ;

18. იღებს გადაწყვეტილებას განაგრძოს აქტიური მუშაობა აღნიშნულ საკითხზე.